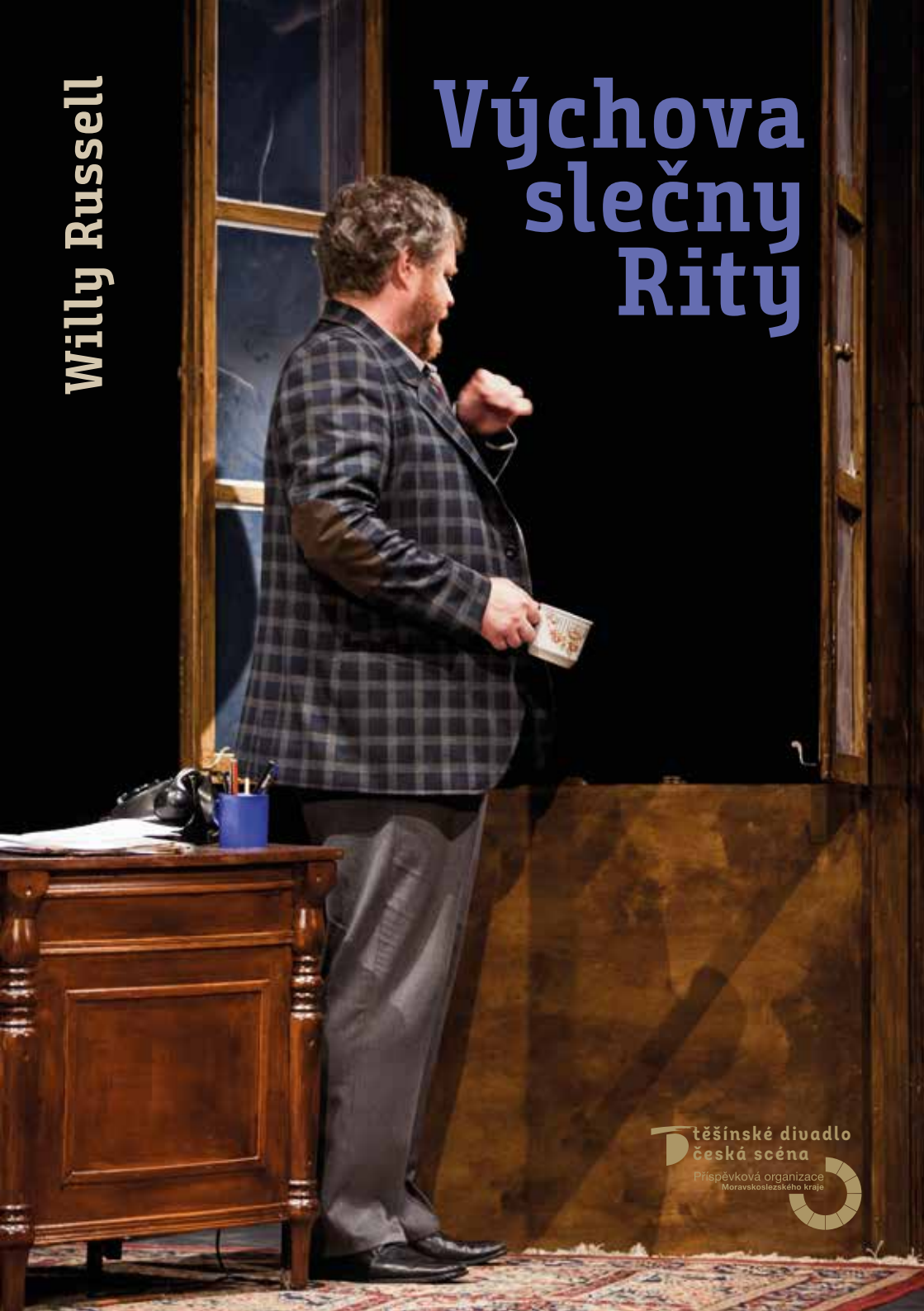

Willy Russell

Výchova slečny Rity

těšínské divadlo
česká scéna
Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

těšínské divadlo český těšín, příspěvková organizace

ředitel **karol suszka**

šéf české scény **miloslav čížek** • dramaturg české scény **ivan misař**

willy russell

výchova slečny rity

překlad **dana hábová**

scéna a kostýmy **zuzana mazáčová j.h.**

režie **pavel ondruch**

premiéra 2. září 2017 v 17. 30 hod. v těšínském divadle

sezóna 2017/2018

inscenace vznikla za finanční podpory ministerstva kultury české republiky
a města český těšín

osoby a obsazení

rita **eliška adamovská**

frank **miroslav liška**

inspice **dominik grác**

nápověda **libuše berková**

willy russell

Dramatik a písničkář. Narodil se v roce 1947 ve Whistone, nedaleko Liverpoolu. Když mu bylo patnáct, stal se jedním z těch „rozhněvaných mladých mužů“, kteří se potulovali po ulicích s kytarou a psali básně. Ve dvaceti letech se vrátil do školy a odmaturoval. Tehdy také začal psát pro divadlo. Patří ke generaci inspirované hudbou Beatles.

Jeho první trilogii *Blind Scouse* uvedlo amatérské divadlo College na festivalu v Edinburghu.

První muzikál *John, Ringo, Paul... and Bert*, který napsal pro Everyman Theatre se později hrál i v londýnském West Endu.

U nás vstoupil ve známost muzikálem *Pokrevní bratři*, který se objevil v repertoáru hned několika divadel.

Hru *Educating Rita - Výchova slečny Rity* napsal pro Royal Shakespeare Company. Hra získala cenu za nejlepší komedii roku 1990 a byl podle ní natočen i film.

povídání s eliškou adamovskou

I když přišla po namáhavé zkoušce, šíří kolem sebe pohodu a pozitivní energii.

Na otázky odpovídá upřímně a s nakažlivým úsměvem.

Zajímalo by mě co vede dívku v útlém věku k myšlence stát se herečkou?

No, já jsem se ještě dřív než v útlém věku, když jsem byla úplně malá, ráda převlékala a pořád jsem si na něco hrála a babička mi říkala, že ze mě musí být herečka. Mě to ale nějak nechytlo a po páté třídě základní školy jsem šla na víceleté gymnázium. Ale pak jsem začala chodit se svojí kamarádkou do dramatického kroužku k paní Prymusové, a ta kamarádka se hlásila na konzervatoř. Mě to ani nenapadlo, ale paní Prymusová mě přemluvila, abych to šla taky zkusit. A jak to občas bývá, kamarádka se nedostala ani do druhého kola a já už jsem tam zůstala.

Takže nakonec došlo na babiččina slova a vy jste se ocitla na konzervatoři. Pamatujete se na první okamžiky?

Připadala jsem si jako Alenka v říši divů. Z gymnázia jsem byla zvyklá na perfektní morálku – do dvou hodin sedět v lavicích, počítat rovnice, potit se u tabule a na konzervatoři to bylo najednou takové volné, takové prostorné, odevšad se ozývala hudba. A pamatuju si že jsem si říkala, jaký máme prima kolektiv, že náš ročník je taková skvělá parta a tak to myslím zůstalo, i když jsme měli i krušné chvíle a pár se nás po cestě poztrácelo.

Ach, ta léta studentská...Jaká je vaše nejhezčí vzpomínka?

Nejhezčí vzpomínka na studentská léta...? Asi naše první veřejné vystoupení v polovině prvního ročníku. Byla to v podstatě vánoční etuda, kterou jsme sestavili se spolužáky sami. Paní Gasnářková nám řekla, že budeme mít večírek, na kterém bude ona, paní Klemensová a my. Tak jsme jako představení secvičili asi dvacetiminutový příběh o jedné rodině jak slaví vánoce a jim se to tak líbilo že řekly, že to uděláme jako otevřenou hodinu. A to patří mezi mé nejhezčí vzpomínky, kvůli té spolupráci, a i když jsme se občas strašně hádali, tak to nakonec bylo úžasné.

Nabízí se otázka – když existuje nejhezčí vzpomínka, je i nějaká nejhorší?

Nejhorší... asi... nejhorší... já nevím...

Nepřišla někdy chvíle kdy jste si říkala co já tady vlastně hledám...?

Ano, těch chvil byla spousta. Je spousta chvil, kdy máte o sobě pochybnosti, to má asi každý herec a student herectví tuplem. Pokaždé, když se něco nepovedlo tak, jak bych si přála a chtěla. Ráda dělám věci naplno a když něco hned nešlo, byla jsem na sebe hrozně naštvaná. Ne vždycky to bylo všechno pěkné, někdy jsme se se spolužáky hádali a časem se ukázalo, že šlo o hlouposti. Ale v podstatě převládá to pěkné.

Pojďme dále. Váš vstup do profesionálního hereckého souboru byl poněkud ojedinelý.

Stala jste se členkou české scény Těšínského divadla a ještě jste byla studentkou. V divadle jste zkoušela velké role a zároveň byla před vámi maturita. Byly problémy?

No, byly. Byly chvíle, kdy jsem si myslela, že nezvládnou školu a nebo... ne, to mě nenapadlo, že bych nechala zkoušení v divadle. Bylo to velmi náročné, ale šéf české scény, pan Čížek, mi vyšel vstříc, když jsem ho požádala, abych před maturitou nemusela zkoušet, protože to jsem se musela intenzivně učit. Před tím jsem hodně zkoušela a ve škole jsem byla poskrovnu, ale problémy jsem neměla. Spolužáci a hlavně profesori mi vycházeli velmi vstříc. Nikdy jsem se nesetkala s neochotou a za to jsem všem velmi vděčná.

Přechod ze „skleníkového“ prostředí školy do provozu profesionálního divadla přináší občas překvapení. Zaskočilo vás něco?

Tím, že jsem měla možnost hostovat v Těšínském divadle už ve druhém ročníku, kdy mi dal úžasnou příležitost režisér a ředitel divadla pan Suszka, nešla jsem do neznámého prostředí. Navíc jsem hostovala v ostravském divadle Aréna a také v Národním divadle moravskoslezském, takže ve třetím a čtvrtém ročníku jsem se často pohybovala mezi divadlem a školou a tak ten přechod nebyl tak náhlý. Největší šok byly začátky toho hostování v druhém ročníku, kdy jsem jako úplně kuře, nic nevědoucí, najednou vplula do velkých vod. Chvilí jsem se topila, ale je tady dobrý soubor a všichni kolegové a pan režisér Suszka mě podrželi a pomohli mi, abych to zvládla.

Je třeba říct, že jste se v těch velkých vodách neutopila a výsledek byl pozoruhodný. Nemohu si odpustit další otázku: máte nějakou vysněnou roli?

Každá herečka má vysněnou roli. Musím říct, že ty mé se v poslední době docela mění. Mezi mojí nejvysněnější roli patří Ondina Jeana Giradoux a taky Heda Gablerová.

Takže klasika?

Ano, klasika a ještě přidám – Maryša, tu by si snad chtěla zahrát každá herečka.

Někteří herci přistupují k roli přes rozum, jiní se nechají vést citem. Jak je to u vás?

U mě vítězí většinou ta rozumová část. Nejsem úplně spontánní člověk. Ve škole mi moje profesorka jevištního pohybu paní Polzerová říkala, že bych měla vypnout toho policajta co mám v hlavě a který mě neustále hlídá, že bych se měla trošku uvolnit, být spontánnější. Takže já mám ten přístup hlavně přes rozum.

Na jevišti to ale není poznat, tam působíte bezprostředně a přesvědčivě.

To je asi jeden z těch hlavních problémů, které jsem se snažila už na škole odbourat. Jestli se mi to alespoň trochu podařilo, tak mohu být šťastná.

Máte nějaký herecký vzor?

Mám, jsou to moje dvě profesorky, paní Klemensová a paní Gasnářková, které jsem měla možnost sledovat nejen při práci s námi, ale také na jevišti v ostravském Národním divadle moravskoslezském, moc jsem si z toho odnesla. A další můj herecký vzor je Hana Briešťanská,

momentálně herečka Národního divadla v Brně. Její Dáblice a hlavní role v Žitkovských bohyních, ty pro mě jsou nezapomenutelné.

Někteří vaši mladí herečtí kolegové jsou přitahováni magickou silou televizní obrazovky nebo filmové kamery a místo angažmá v divadle páběrkují okolo těchto medií. Toužíte po filmové kameře nebo televizní obrazovce?

Já jsem tyhle ambice nikdy moc neměla. Abych pravdu řekla, mnohem víc mě přitahuje divadlo. Já jsem sice žádnou větší možnost neměla, i když jsem v televizi NOE točila asi dva dětské pořady. To, jak se v televizi neustále opakují jednotlivé záběry kvůli světlu, kvůli stínu na kameře je pro mě neuvěřitelně ubíjející a únavné. Raději pracuji v divadle a nepatří to mezi mé sny dostat se do televizních seriálů.

Momentálně zkoušíte ve hře Výchova slečny Rity. Hrajete tam krásnou roli, máte krátce před premiérou. Jaké jsou vaše momentální pocity, co vámi cloumá?

Cloumají se mnou snad všechny možné pocity, ale režisér Pavel Ondruch a můj herecký kolega Mirek Liška jsou mi neuvěřitelnou oporou a vždycky když mám pocit, že to nepůjde, že to nezvládnou, že jsem naprosto nemožná, tak oni mě utvrdí v tom, že to prostě půjde, a že to zvládneme spolu. Jsem moc šťastná, že jsem dostala tuhle nádhernou roli a možnost s nimi pracovat. Role je to krásná a náročná a pro mě jako začínající herečku je to jako sen, dostat se k takovéhle roli.

Když jsem se ptal máte-li vysněnou roli ptám se vás, máte-li nějaké vysněné divadlo, ve kterém byste chtěla někdy v budoucnu pokračovat?

Já asi nemám konkrétní divadlo, taky jsem zatím všechna ani nenavštívila, ale mám místo, chtěla bych zůstat tady v moravskoslezském kraji. Chtěla bych se postupně podívat do jiných divadel, nedokážu být moc dlouho na jednom místě, ale tím že jsem se narodila v Ostravě, miluju ten kraj kde jsem strávila svůj dosavadní život, mám ráda zdejší lidi, zdejší kulturu, zdejší myšlení, tak bych chtěla zůstat.

Když se chce člověk zcela věnovat divadlu musí počítat s tím, že bude muset obětovat něco ze svého soukromí. Jak se na to připravujete?

Myslím si, že se skoro každá role promítá i v osobním životě. A naopak, naše životní zkušenosti ovlivňují i náš život na jevišti. Takže zatím to řeším pouze v téhle rovině a tím, že nechci ani na obrazovku, nechci být příliš známá, tak bych asi zůstala jenom u toho promítání si rolí do osobního života.

Přiznám se, že mě vaše upřímná odpověď vede k zamyšlení. Ale poslední otázka: co je pro vás štěstí?

Štěstí? Když prostě šťastná jsem. Když můžu žít okamžik, který mě naplňuje a ve kterém jsem šťastná a obklopená lidmi, kteří tam mají být.

Eliško, děkuji za naše povídání a ZLOMTE VAŽ!

O výchově

**První požadavek společenské výchovy
je umět zakrýt svou hloupost.**

Karel Čapek

**Nevěřím na výchovu.
Svým jediným vzorem si musíš být ty
sám, i kdyby to byl vzor děsivý.**

Albert Einstein

**Chyby první výchovy nás provázejí
celým životem, proto nejpřednější stráž
lidského pokolení je v kolébce.**

Jan Amos Komenský

**Neexistuje jiná rozumná výchova
než být příkladem – nelze-li jinak,
tedy odstrašujícím.**

Albert Einstein

**Dobrá výchova spočívá v tom,
že nedáváme najevo, co všechno
si myslíme o sobě a jak nízké mínění
máme o jiných.**

Mark Twain

Ochrana zvířat je výchova k lidskosti.

Albert Schweitzer

**Příliš klademe důraz na slova. Naše
upovídáná výchova vychovává mluvkvy.**

Jean Jacques Rousseau

**To, co bývaly neřesti jsou dnes
dobré mravy.**

Seneca

**Zkušenost bez vzdělání platí více
než naopak vzdělání bez zkušenosti.**

Quintilianus

**Kdo se nenechá přemoci pravdou,
bude přemožen omylem.**

Augustinus

Neuznávám jiné rozkoše než učit se.

Petrarca

Neříkej, co ses učil, řekni, co umíš.

Lidové přísloví

práva k provozování díla zastupuje divadelní, literární, audiovizuální agentura **dilia praha**
vedoucí obchodního oddělení **dagmar pavlíková** • vedoucí dekorační dílny **kristina libosková** •
vedoucí krejčovny **karin szostoková** • vedoucí vlásenkárny **šárka szeligová** • jevištní mistr **roman
sekula** • vedoucí zvuku a osvětlení **vladimír rybář** • vedoucí úseku rekvizit **josef kurek** • rekvizity
milada zbončáková • vlásenky **pavla cwiertková** • garderoba **jana černá**, **jarmila gombošová** •
světla **czesław czakoj**, **martin valenta** • zvuk **richard damek**, **robert kurkiewicz** • jevištní technika
jiří ponča, **alfréd benek**, **jindřich tesarczyk**, **jiří gebhart**, **roman szarowski**

redakce programu **ivan misař**

foto **karin dziadková** • design **marian siedlaczek**

tisk **proprint**, s. r. o. český těšín

program vydalo **těšínské divadlo** český těšín, příspěvková organizace
zřizovatel – moravskoslezský kraj • ostravská 67 • 737 35 český těšín • tel. 558 746 022-23
info@tdivadlo.cz • www.tdivadlo.cz

